

Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno I.

Ego Sixtus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Sequuntur Cardinalium subscriptiones.

X.

Quod Festum Praesentationis B. M. Virginis die vigesima prima mensis Novembris duplici officio celebretur.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Intemeratae Matris Dei Mariae, ex cujus purissimis visceribus, salva per Spiritus Sancti virtutem integritate virginitatis, auctor vitae nasci dignatus est, salutiferam fecunditatem humiliter veneramur, & quantumque ultimis orientis adhuc Ecclesiae, aliisque temporibus a Sanctis Patribus in eius honorem instituta fuerunt, nostrae imbecillitatis ope tueri, atque augere, & si quid fuerit praetermissum, ipsa adiuvante, quae supra Choros sedet Angelorum, renovare studemus, ut spiritualium gaudiorum crebritate devota Nobiscum plebs lateatur, & cuius splendorem Angelici coetus admirantur in Coelis, ejus in terris per sacras festivitates recolenda, laudanda, atque invocanda pia memoria non praetermittant. Aliis igitur celebritatibus perpetuae Virgini, quae ab aeterno preparata, & Prophetis testimoniis praenunciata, nondum tamen Mater Dei Angelo nunciante fuerat effecta, a Catholica Ecclesia consecratis, ejusdem quoque, quae Templum Dei futura erat, & Sacrarium Spiritus Sancti, in templum Praesentationem ab antiquissimis usque temporibus summa ubique gentium cum veneratione observatam adscribi volumus, & sicuti intermissa est, restitui, ac jugiter custodiri.

§.1. Quare hac perpetua Constitutione mandamus, ut Praesentationis B. Mariae semper Virginis festus dies undecimo Kal. Decembris, per omnes totius Orbis Ecclesias duplici officio, prout in Nativitatis die, sumpto Praesentationis vocabulo peragatur, idemque in Calendario cum duplici adiectione inseratur.

§.2. Praecipientes omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum Praelatis in universi Orbis ambitu constitutis, ut in suis quisque Ecclesiis, Provinciis, Civitatibus, & Diocesis praesentes nostras solemniter publicari faciant, ab omnibusque ecclesiasticis personis, secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus omnino observari, licet adnotatio hujus celebritatis in postremis Breviarii, & Missalis reformationibus fuerit praetermissa.

§.3. Volumus quoque, ut praesentium

exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Kal. Sept. Pontificatus nostri Anno I.

XI.

Quod Festum S. Francisci de Paula, Ordinis FF. Minimorum institutoris, singulis annis die secunda mensis Aprilis duplici officio celebretur.

Canonizationem hujus Sancti habes in Leonis X. Const. XXI. Excelsus Tom. III. P. III. fol. 475. Et de dicto ejus Ordine attende Const. VI. Sixti IV. Sedes ibidem fol. 136.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

In Coeli Throno cui sedet Rex Omnipotens, terramque scabellum pedum suorum calcat, supremo e folio puillorum servorum respicit humilitatem, coeque, in quibus illa elucet, ad excelsa sublimium honorum, & gaudiorum culmina extollit. Quod in Sanctis suis omni tempore demonstravit, recenti vero patrum nostrorum memoria in B. Francisco de Paula, ample testificari dignatus est. Is enim ab ineunte aetate coelestium rerum amore incensus ex minimo, qualem se in Dei hominumque conspectu fecerat, magnus evasit: interque alia, quibus claruit virtutum ornamenta, unam mirifice amplexus est Regi regum semper acceptam humilitatem, quam sicuti noverat primum ingressum fuisse Christi Salvatoris nostri in mundum, ita in angusto ad pietatem, & sanctitatem introitu, patefaciendo primam sibi, & ducent, & sociam ascevit. Hac atque aliis divinae gratiae praesidiis Beatus Confessor munitus, apud magnos Principes, & Reges, cum adhuc in mundo, quasi hospes, peregrinaretur, in patria vero coelestes inter choros post absolutam peregrinationem a Deo, cui fideliter servierat, seque in primis humiliaverat, est exaltatus, magnaeque virtutes, ut etiam in vita cum summa omnium, qui viderunt, vel audierunt, admiratione, meruit operari.

§.1. Quibus virtutibus Fratrum Minimorum congruente suae humilitatis denominatione, Ordinem, quem vivens instituerat, mirum in modum auxit, ita ut ex sancti viri imitatione, devotisque Fratrum ipsorum studiis multis jam in Italia, quae de ejus nativitate, atque in Gallia, quae de sancta obdormitione in Domino gloriantur, totiusque Christiani Orbis regionibus edificatis Templis Canonicisque constructis, ejus memoria in dies magis propagetur.

§.2. Ipse autem a fel. rec. Leone Papa Decimo Praedecessore nostro, Sanctolorum, quos Catholica veneratur Ecclesia, catalogo solemniter adscriptus, in Coelo pro ipsa semper Ecclesia, assiduisque Pastoralis servitutis,

1585. Dat. P. An. I. 1. Julii.

Papa subscr.

B. Virginem quam Angeli admirantur in Coelis, huc Potestatem interris venerari iudicet.

Ideo eius Praesentationis festum celebrari mandat.

Jussu publico, & observandi.

Fides exemplorum.

Dat. P. An. I. 1. Septemb.

B. Franciscus de Paula, multis virtutibus, & miraculis clarus.

Ordinem FF. Minimorum instituit.

Leo X. illum canonizavit.

Hic modo Potestatem ejus festum duplici officio celebrari jubet.

Observarique mandat, & promulgari.

Exemplis Bullae hujus praecipit. Dat. P. An. I.

Procurium.

tutis, & sollicitudinis nostrae laboribus apud Deum, una cum omnibus Sanctis, & sibi cognomine, atque aeternae felicitatis confortio Beato Francisco, Ordinis Fratrum Minorum fundatore intercedit.

§.3. Quare Nos ejus nomen, & sanctitatem, dignis, quantum nostra patitur infirmitas, honoribus decorare volentes, hac praesenti Constitutione mandamus, ut ejusdem Beati Francisci de Paula Confessoris gloriosi dies festus, qui Quarto Non. Aprilis peragitur, duplici posthac, & proprio, & ubi propria non erunt, de communi Confessorum non Pontificum officio, per cunctas totius Christiani Orbis Ecclesias, quotannis celebretur, & in Calendario cum duplici festi adiectione inseratur.

§.4. Praecipientes omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum Praelatis in universo Terrarum Orbe constitutis, ut faciant in suis quisque Ecclesiis, Provinciis, Civitatibus, & Diocesis, praesentes nostras solemniter promulgari, & ab omnibus ecclesiasticis personis secularibus, & quorumcumque Ordinum regularibus omnino observari.

§.5. Volumus quoque, ut praesentium exemplis &c.

Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno I.

XII.

Renovatio Studii generalis in Civitate Firmanae Status Ecclesiastici, olim a Bonifacio VIII. instituti, cum privilegiis, & indultis aliorum Studiorum generalium.

Quoad Lectores, & Scholares Studiorum ejusmodi, vide etiam Concil. Trident. cap. 1. sess. 6., & Constit. CII. Pii IV. In sacrosancta. Tom. IV. Par. II. fol. 201.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Muneris nostri debito incumbit, ut ad ea propensiori cura intendamus, per quae literarum studia propagentur, Studiorumque generalium Collegia, & Universitates, unde scientia ipsa, & praesertim juris utriusque prudentia, sine qua Respublica rite administrari nequiret, & per quam iustitia undique colitur, & omnis prosperitas humanae eruditionis augetur, instituantur, & his quae propterea a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, Civitatibus, illarumque Civibus, & personis, praesertim Nobis, & Sedis Apostolicae temporali ditioni subiectis, provide processerunt, ut firma, perpetua, & illibata persistant, implementum auctoritatis nostrae libenter impertiamur, illaque nonnumquam innovemus, aliasque desuper disponamus, prout Civitatum, & hominum praedictorum, singularis erga dictam Sedem devotio, & me-

rita exposcant, atque requirunt, & Nos conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane cum sicut accepimus, alias postquam fel. record. Bonifacius Papa VIII. Praedecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, ac supplicationibus dilectorum filiorum tunc existent. Communitatis, & hominum nostrae, tunc suae Firmanae inclinatus, per quasdam statuerat, & ordinaverat &c. Residuum omittitur, quia tota Bulla est in Pontificatu Bonifacii VIII.

§.2. Piae memoriae Callistus Papa III. etiam Praedecessor noster, per alias suas literas inter alia statutum, & ordinationem Bonifacii Praedecessoris hujusmodi, ita ut ipsi Communitas, & homines Firmani, Studiumque generale in Civitate praedicta retinere valerent, approbaverit, & confirmaverit, prout in singulis literis praedictis plenius continetur.

§.3. Et licet Studium generale hujusmodi in dicta Civitate Firmana, vigore dictarum literarum eatenus introductum fuisse credatur, tamen temporum injuria, vel ex quavis alia causa, illud intermissum, seu extinctum esse reperitur ad praesens. Unde Communitas, & homines praedicti per defectos filios Sigismundum Toftium, & Casarem Ostinellum, Cives Firmanos, utriusque Juris DD. ad Nos ab eis ad effectum infra scriptum destinatos Oratores, quos libenter vidimus, & benigne audivimus, Nobis exponi curarunt, quod ipsi dictum generale Studium in praedicta Civitate restitui & stabiliri cupientes, sumptuosa quadam aedificia publica, valde ampla, & capacia, ac apprimae ad hoc commoda, in platea dictae Civitatis consistentia, animo, & intentione Theologiam, & utriusque juris prudentiam, ac Medicinam, Philosophiam, aliasque artes liberales, & quasvis licitas facultates, per viros eruditos ibidem legi, doceri, & interpretari faciendi, destinaverint, & assignaverint. Et pro manutentione pro tempore existentium Rectoris, & Lectorum Universitatis Studii generalis hujusmodi, aliorumque exinde incumbendum onerum supportatione, annum redditum duorum millium scutorum ex propriis proventibus, & juribus ad eosdem. Communitatem, & homines legitime spectantibus, applicaverint, & appropriaverint.

§.4. Nos qui eidem Ecclesiae Firmanae, dum Cardinalatus honore fungebamur, ex dispensatione Apostolica praesumimus, dignum, & rationi consentaneum censentes, ut postquam divina Majestas Nos ad summi Sacerdotii fastigium evertit, nostri in eosdem Nobis benemeritos grati, benevoli animi affectus, quos possumus, non libenter modo, sed etiam liberaliter addamus, ita quod in dicta Civitate, quam singularis benevolentiae affectu complectimur, & in quoniam insigni Collegium utriusque juris Doctorum ab immemorabili tempore institutum extitit, unam Universitatem Studii generalis institui, Collegiumque praedictum structuris, atque aedificiis capacioribus pro-

Bonifac. VIII. in Civitate Firmani Status Ecclesiastici, Studium generale crevit ad instar studii Bononiensis.

Callistus III. praedicta confirmavit die 26 Junii 1455 sed ejus Bullam, volens praetermissi.

Communitas Firmana pro hujus Studii renovatione Papa supplicavit, cuius prius ad hoc amplam concessit aedificia, & annum redditum assignavit.

Hic modo Potestatem ejus dispositiones Bonifacii VIII. & Callisti III. ap probat.

Congregationibus, sessionibus, deambulationibus, aliisque officiis necessariis construendi, & ampliari, ipsosque Communitatem, & homines, specialibus favoribus, & gratiis profectui volentes, ac Communitatis, & hominum hujusmodi singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon literarum Bonifacii, & Callisti Prædecessorum hujusmodi tenores etiam veriores, ac dat. presentium pro expressis habentes, eorumdem Prædecessorum nostrorum vestigiis inhaerendo, Motu proprio, non ad ipsorum Communitatis, & hominum, vel alterius pro eis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas Bonifacii, & Callisti Prædecessorum hujusmodi literas, omniaque, & singula in illis, & earum singulis contenta, quoad ea, qua infra scriptis, ac decretis Concilii Tridentini non repugnent, Apostolica auctoritate, tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac etiam illa innovamus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, ac solemnitatum, etiam substantialium, & quoscumque alios defectus, si qui intervenierint in eisdem, supplemus.

Studiumque prædictum innovat.

§.5. Et insuper in ipsa Civitate Firmana, unam Universitatem Studii generalis, in qua aliqui Magistri, & Doctores, seu alii docti, & eruditi professores, Theologiam, Jus canonicum, & civile, medicinam, & artes liberales, necnon alias quascumque licitas facultates publice legant, doceant, & interpretentur, & quicumque Scholares, sive Laici, sive Clerici, Sæculares, vel quorumvis etiam Mendicantium Ordinum Regulares, ubicumque oriundi, & undecumque advenientes, in eisdem facultatibus studeant; necnon illis, qui Catholici, & ad id idonei reperti fuerint, Baccalaureatus, Licentiatuæ, Doctoratus, & Magisterii, ac alii cujuslibet licite facultatis gradus, & insignia conferantur, & concedantur: cum arca, sigillo, & aliis insignibus Studii generalis, ad instar Bononien., Paduanen., Perusin., Senen., & Maceraten., ac aliarum quarumcumque Universitatum Studiorum generalium, tam in Italia, quam extra eam consistentium, auctoritate, & tenore præfatis, perpetuo erigimus, & instituiamus.

Illique sic innovato, ejusque personis, ac ibi promissis, privilegiis, omnium aliorum Studiorum generalium concedit.

§.6. Illique sic erecto, & instituto, ac ejus pro tempore existent. Rectori, Magistris, Doctoribus, Professoribus, Lectoribus, Præceptoribus, Scholaribus, Bidelis, Nunciis, & aliis Officialibus, Ministris, & Personis, necnon ibidem ad quoscumque gradus promotis, quod omnibus, & singulis, ac quibuscumque privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis,

antelationibus, præminentis, favoribus, honoribus, dignitatibus, concessionibus, indultis, & aliis universis gratiis spirituales, & temporales, quibus Bononien. Paduanen. Perusin. & Maceraten. ac quascumque alia Universitates, tam in Italia, quam extra eam consistentes prædicte, illarumque pro tempore existentes Rectores, Magistri, Doctores, Professores, Lectores, Præceptores, Scholares, Bidelis, Nunciis, ac alii Officiales, Ministri, & personæ, necnon ibidem ad quoscumque gradus promoti, de jure, vel consuetudine, aut ex privilegiis, & concessionibus Apostolicis, & Imperialibus, necnon Conciliis generalibus, seu universalibus, provincialibus, & synodalibus, ac alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possent, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, & æque principaliter, absque ulla proflus differentia uti, potiri, & gaudere, perinde ac si eis specialiter, nominatim, & expresse concessa fuissent.

Doctores, qui formam præscribit.

§.7. Præterea illis, qui in ipsa Universitate Studii generalis Firman. vel alibi studuerint in Theologia, ac utroque, vel altero jure, & medicina, necnon artibus liberalibus, aliisque facultatibus prædictis, Baccalaureatus, Licentiatuæ, Doctoratus, & Magisterii, ceterosque omnes soltos gradus, si per Magistros, vel Doctores illius facultatis, in qua voluerint promoveri, ad hoc præsentati, & debito prævio examine, assistentibus ibidem aliquibus Doctoribus, seu Magistris in eadem facultate ibi legitibus, vel de gremio prædicti Collegii Doctorum ipsius Civitatis Firmane existentibus, desuper facien. ac alias servatis servandis idonei reperti fuerint, a pro tempore Episcopo Firmano, seu ejus Vicario in spiritualibus generali, aut quocumque alio, quem ad hoc ipse Episcopus duxerit deputandum, dicta vero Ecclesia Firmana pro tempore Pastore carente, ab eo qui per Capitulum Ecclesie Firmane hujusmodi deputatus fuerit, emissa prius per promovendos hujusmodi in ejus manibus Fidei Catholica professione juxta articulos pridem a Sede Apostolica ad hoc propostos, ac formam, quam sub Bulla nostra mittimus introclusam ipsorum graduum solita insignia recipere, illaque sibi exhiberi facere.

Promotis in eo, facultatem ubique legendi &c. elargitur.

§.8. Necnon postquam hujusmodi gradus, & illorum insignia susceperint, facultates, in quibus promoti fuerint, ubicumque, absque alio examine, vel approbatione legere, & interpretari, ac in eis disputare, necnon quoscumque alios gradus per eos receptos & convenientes exercere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus, si que etiam statuimus, & ordinamus.

Rectori statuta condendi pro d. studii regimine, auctoritatem tribuit.

§.9. Necnon Universitati Studii generalis Firmani, ac illius Rectori pro tempore existenti, pro salubri, & felici ejusdem Universitatis Firmanæ, ac illius personarum, rerum, bonorum, & jurium regimine, directione, & conservatione, reique litera-

litera-

literaria progressu, quacumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & dicti Concilii decretis non contraria, eis benevola, a moderno & pro tempore existente Episcopo Firmano examinanda, & approbanda, condenda, illaque postquam condita fuerint, prout temporum, locorum, personarum, vel rerum, aut alia qualitates exegerint, mutandi, corrigendi, & reformandi, ac etiam declarandi, & interpretandi, illisque addendi, & minuendi, seu etiam ea in totum abrogandi, ac alia illorum loco de novo edendi, & faciendi, qua omnia postquam pro tempore condita, mutata, correctæ, reformata, declarata, interpretata, aucta, vel diminuta, & de novo edita fuerint, ab Ordinario loci, vel pro tempore existente Romano Pontifice approbati debeant, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur.

Clausula hujus Bullæ præservativa.

§.10. Decernentes præfentes literas, etiam ex eo quod Paduanen., Perusin., Senen., & Maceraten., & aliarum Universitatum prædictarum Rectores, Officiales, Doctores, Professores, seu Lectores, Procuratores, Defensores, Protectores, vel agentes, aut alias quomodolibet interesse habentes, vel putantes, ad hoc vocati non fuerint, aut ex quavis, vel quibusvis aliis causis, occasionibus, vel prætextibus, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quovis alio defectu notari, vel impugnari, aut alias infringi, vel quomodolibet retractari, seu etiam per Nos, ac Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, aut Sedem præfatam, vel illius Legatos, etiam de Latere, aut quoscumque alios quavis auctoritate revocari, suspendi, restringi, limitari, vel eis in aliquo derogari nullatenus umquam posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces, existere, & fore, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, perpetuo, & inviolabiliter observari debere, necnon Universitatem Studii generalis Firmani hujusmodi, illiusque Rectorem, Officiales, Doctores, Lectores, Professores, Scholares, Ministros, ceterosque prædictos super præmissis omnibus, & singulis, vel illorum occasione, etiam per alias Universitates prædictas, vel quoscumque alios, quavis auctoritate, quomodolibet molestari, perturbari, inquietari, vel impediri nequaquam posse, ac etiam Communitatem, & homines præfatos, aut quoscumque alios ad probationem, seu verificationem literarum Bonifacii, & Callisti Prædecessorum hujusmodi, ac in eis, & etiam eisdem præsentibus literis narratarum nullatenus umquam teneri, nec ad id in judicio, vel extra cogi, seu compelli posse: & nihilominus easdem literas, & in eis contenta hujusmodi semper valere, ac eisdem Universitati, & hominibus suffragari, si que in præmissis ab omnibus cense-ri.

§.11. Ac ita per quoscumque Judices, Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

& Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, eorumque Locumtenentes, ac Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

1585. Clausula sublata.

Derogatio contrariorum

§.12. Non obstantibus præmissis, & quantum opus sit, nostra de jure quasit non tollendo, ac aliis Apostolicis, & etiam in Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, editis, & edendis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Firman., Bononien., Paduan., Perusin., Senen., & Maceraten. prædictarum, ac quarumvis aliarum Universitatum, & Gymnasiorum, etiam publicorum, Provinciaeque nostræ Marchie Anconitanæ, & totius Status Ecclesiastici, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, decretis, & etiam novis reformationibus, legibus, tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, Ducalibus, & municipalibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, & eorum superioribus, & personis cuicumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam in vim contractus inibi stipulati, & jurati, ac etiam statuti perpetui, & perpetuæ legis inducentibus, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet, etiam pluries, & iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis, ac etiam in posterum concedendis, confirmandis, & innovandis, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transscriptorum.

§.13. Ceterum volumus, quod eorundem presentium literarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Communitatis, seu Studii generalis Universitatis Firman. hujusmodi, aut alicujus Ecclesiasticæ, vel secularis curiæ, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem, prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensa.

T

Nul-

Dat. P. An. I.
13. Septemb.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.
Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octyagesimo quinto, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno I.

XIII.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio Julii Papa Secundi super bono regimine Castrorum Comitatus Ariminen. neque Declarationes ad exortas lites componendas, futurasque evitandas.

Dilectis filiis Comitatus omnium Castrorum Comitatus nostri Ariminen.

SIXTUS PAPA V.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

§.1. Constantia, & eximia devotionis affectus, quo Nos, & Romanam reveremini Ecclesiam, promeretur, ut his, quæ pro vestris tranquillitate, commodo, & utilitate gesta, & concessa fuerunt, ut eo firmiter persistant. Apostolici muniminis præsidium impartiamur.

Statuta a Julio II. facta pro regimine, & iustice Comitatus Ariminen.

§.2. Sane Nobis nuper per dilectum filium Nicolaum Moronum laicum Ariminen. Agentem vestrum exponi fecistis, quod alias fecerit Julius Papa Secundus Prædecessor noster postquam Civitatem nostram Ariminen., & illius Comitatum suo, & Sedis Apostolicæ patrocinio immediate subiecerat, dilectorum filiorum Communitatis, & hominum dictæ Civitatis precibus adductus, quieti, & tranquillitati ejusdem Comitatus consulendo inter alia ne a vestris operibus litium occasione distraheremini, concessit, & voluit, quod in damnis datis a quadraginta solidis infra, recurretur ad officialem loci damni dati; Præterea, quod deputatio Capitaneorum, Potestatum, & Vicariorum Castrorum dicti Comitatus, ad tollendum inconvenientia, quæ in dies oriri possent ex imbusulatione, ne daretur vobis materia querelæ de malo regimine, fieret perpetuis temporibus in hunc modum, videlicet, quod occurrente vacatione, officii unius Castri, homines illius Castri deberent pro quolibet officio nominare tres Cives Ariminen idoneos, nominatos vero, Consulibus dictæ Civitatis præsentare, Consules vero infra quindecim dies a die præsentationis hujusmodi computandos, unum ex dictis tribus in eorum consilio eligere, qui electus intelligeretur, quando ad partitum haberet majora suffragia, & plures voces, & non posset talis persona ad tale officium amplius nominari, nisi elapso triennio, & sic electum Gubernator dictæ Civitatis teneretur confirmare, & deputare absque aliqua solutione, nisi duorum carlenorum papalium pro suis patentibus literis. Et quod tale officium non posset durare ultra annum, nec exerceri per substitutum idoneum, qui non foret per Gubernatorem, & Consules prædictos, ac massarios loco-

rum approbatus decrevit, & ordinavit. Insuper, ut Comitatus prædictus libertatis Ecclesiasticæ particeps fieret, ac in fide & devotione ejusdem Ecclesiæ perseveraret, quod remitteretur vobis de Terzariis, & solitis solutionibus faciendis Vicariis Ariminen. tertia pars futuris temporibus ad hoc etiam, ut militibus de taxis facilius respondere valeretur, non possetis cogi, nec astringi ad solvendum nisi duas partes ejus, quod soliti eratisolvere quolibet anno Vicariis Ariminen. de Malatestis per suas literas Apostolica auctoritate concessit, prout in ipsis literis plenius continetur.

Causa novæ edenda Constitutionis.

§.3. Et sicut eadem expositio subiungebat, nonnulli ex dictis Civibus, retroactis temporibus, prætextu cujusdam Decreti per bo. me. Hieronymum tituli S. Georgii Presbyterum Cardinalem de Capite ferro nuncupatum, tunc Provincia Romandiola, de latere Legatum facti, ausi sunt, pro damnis, etiam minimis datis in eorum possessionibus non sine magna rei, & temporis jactura expensis, & laboribus consumendo, ad dictam Civitatem contra dictarum literarum tenorem evocare, ortaque postmodum inter vos, & Cives prædictos præmissorum occasione materia quaestionis iis, & causâ coram Præfide dictæ Provincie, seu Auditore desuper pendet indecisa, nonnullique ex Civibus prædictis in Capitaneos, Vicarios, seu Potestates dictorum Castrorum ex consuetudine electi apud eadem Castra residere negligunt, aut recusant, ex quo probavit eventus, quod sæpius in eisdem Castris, in cuique, quod suum est reddendo, iustitia debite executionis ministerio careat: quodque cum vos hætenus dictarum literarum notitiam non habueritis, semper integram tertiarium prædictarum taxam solveritis. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Declarationes de quibus in tubrica.

§.3. Nos igitur quieti, & indemnitati vestris consulere volentes, ac vos, & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon causam hujusmodi ad Nos harum serie advocantes, & litem penitus extinguentes, ac vobis, & Civibus prædictis desuper perpetuum silentium imponentes, necnon dictarum literarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eandem literas, auctoritate prædicta, tenore præsentium, approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adicimus, & quatenus opus sit, quod de cetero pro damnis datis, quæ summam quadraginta bon. non excedunt, etiam si in possessionibus dictorum Civium illa inferri contingat, non amplius per extimatorem damnorum datorum Ci-

XIV.

De electione Prælatorum Congregationis S. Bernardi in Italia Monacorum, Ordinis Cisterciensis. Regularis observantia, de cetero faciendâ ex universo numero Sacerdotum dictæ Congregationis, qui minora officia laudabiliter biennio exercentur.

Aliter in hoc dispoſuerat Gregor. XIII. in sua Constitut. LXXXVI. Romanus. Tom. IV. Par. III. fol. 369.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Nuper pro parte dilectorum filiorum Abbatis Cistercii, Cabilonen. Dicecesis, generalis Ordinis Cisterciensis. necnon Abbatum, Prælatorum, & Conventuum, Monasteriorum dicti Ordinis fuit Nobis expositum, quod alias regimen ipsius Congregationis medio tempore, inter unum, & alterum Capitulum solebat de universo Sacerdotum numero propriæ Provincie, auctoritate Apostolica illos eligere ad Prælaturas vacantes, quos magis idoneos, magisque dignos judicabat; in qua quasi possessione sic eligendi per longum tempus perseveraverit, donec de anno 1579. scilicet. Gregorius Papa XIII. Prædecessor noster, inter alia statuta ad reformationem Monacorum dicti Ordinis pertinentia decrevit, & mandavit, ut de cetero Capitulum dictæ Congregationis fieret de triennio in triennium; & in primo futuro Capitulo pro quolibet Provincia, tot Sacerdotes, quot essent in ea Prælaturæ, & insuper alii quatuor Sacerdotes habiles ad Prælaturas exercendas, in quaque Provincia approbarentur; qui etiam ad Visitatoris majoris officium similes, & approbati esse intelligerentur; quodque in tantum ad Prælaturas, & Visitatoris majoris officium hujusmodi approbati deberent, qui officia minora, nempe Cellerariatus, & Prioratus digne gradatim, saltem per biennium in quolibet officio fideiiter exercuissent, atque ut semel approbati, semper habiles fore censerentur. Præterea ut deficienti approbatorum hujusmodi numero, si per obitum illorum, si per privationem ob commissa delicta, in proxime futuris Capitulis, & non aliter, alii in illorum locum sufficerentur; ita quod semper numerus quatuor tantum, extra Prælaturas a quolibet Capitulo haberetur. Et si intra triennium aliquem Prælatorem decedere, aut a Visitatoribus, vel a Capitulo ob aliqua demerita privari contingeret, alius extra numerum approbatorum prædictorum, minime assumi posset, ac alias prout in prædictis Prædecessoris nostri literis latius fuit expressum.

Congregatio consuevit ad Prælaturas eligere viros magis idoneos ex universo numero Sacerdotum.

§.1. Sed quia sicut eadem expositio subiungebat, ab eo tempore, usu, & experientia compertum est, numerum hujusmodi ad quatuor tantum simul nominatos restrictum Universitati dictæ Congregationis nequaquam expedire, tum quia dicti quatuor electi postquam securi sunt se omnino futu-

Sed comperto, quod eiuſmodi decretum est Congregationi damnoſum.

Executores hujusmodi declarationum deputati.

Derogatio contrarium

Dat. die 20. Septem. 1585. An. I.

§.5. Mandantes pro tempore existentibus in dicta Provincia Sedis Apostolicæ Legato, seu Vicelegato, ac dictæ Civitatis Gubernatori, ut præmissa omnia observent, & observari mandent; vosque approbatione, confirmatione, & additione, necnon nostris statuto, concessione, & ordinatione, ac aliis præmissis pacifice frui, & gaudere faciant, & procurent. Non permittentis vos, a quoquam desuper molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & alias, de quibus eis videbitur, pœnas compescendo; adhibito etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Civitatis, & Provincie prædictarum Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac reformationibus, necnon forsân transactionibus inter vos, & præcipue Communitates Castrorum Misani, Molazani, Ceresoli, & Sanctorum Andrea in Patriguano, & Bisano debiliores, & in maximum damnum, & præjudicium Castrorum Passani, Capituli officii, & Sancti Savini annexorum quoad pœnas damnorum datorum juxta decimum capitulum concessum a præfato Papa Julio Secundo, & Cives prædictos præmissorum occasione, etiam contra dictarum literarum tenorem initis approbatis, & innovatis, lapsuque fatalium causâ versa, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 20. Septembris 1585. Pontificatus nostri Anno I.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

ros Pralatos, ab obedientia, & disciplina regulari non parum recedunt, & quasi immunes, & exempti a communibus religionis oneribus esse pretendunt; tum quia alii multi Sacerdotes ejusdem Congregationis, qui habiles, & inclinati ad laudabilia Religionis opera essent, videntes ob aliorum jam factam electionem se exclusos, nec posse ad gradus majores aspirare, animum despondent, nec curant ulterius progredi; quod haud dubie in magnum totius Congregationis damnum redundare dignoscitur, praesertim cum contingere posset, ut durante electione quatuor approbatorum hujusmodi secundum casum, & temporum varietatem, vel omnes, vel pars eorum, vita decedant, seu etiam aliqui interim minus idonei, alii vere magis capaces, & utiles Congregationi detegantur; unde fieret, ut deficientibus quoquomodo approbatis, in eorum locum subrogandi nulla superesset facultas.

Fuit huic Pontifici supplicatum pro opportuna provisione.

§.2. Quare cum his, & aliis justis, & gravibus causis, & rationibus adductis, iidem Abbas Cistercii generalis, qui pridem di-
stas Provincias visitavit, necnon Praelati, & Monaci dictae Congregationis utriusque Provinciae Lombardiae & Tusciae, Nobis humiliter supplicaverint, ac etiam dilectus filius Aloysius S. Mariae in Via lata Diaconus Cardinalis Ellen. nuncupatus, illorum Protector, pro eis apud Nos vehementer intercesserit, petieritque ut ad majorem ipsius Congregationis profectum, & incrementum, bonorumque incitamentum, de opportuno remedio providere ex benignitate Apostolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex illud revocat.

§.3. Nos tota re mature diligenterque cognita, & discussa, ut obviam incommodis, & malis inde imminetibus eamus, supplicationibusque hujusmodi inclinati, praedictum numerum quatuor Sacerdotum in singulis Provinciis, ad Praelaturas, & ad Visitatoris majoris Officium eligendorum, auctoritate Apostolica tenore praesentium suppressimus, & abolemus, perinde ac si literae Gregorii Praedecessoris nostri hujusmodi super eo, non emanassent; quae tamen in reliquis ad reformationem praedictam spectantibus suum robur obtineant.

Viroque magis idoneos ex universo Sacerdotum numero, qui minoris officia per biennium exercuerint eligi mandat.

§.4. Statuimusque, & ordinamus, ut posthac de toto numero Sacerdotum propriae Provinciae per regimen ejusdem Provinciae Sacerdotes magis digni, & magis idonei ad quamlibet Praelaturam, & Visitatoris majoris Officium de tempore vacationis ipsius Officii, vel Praelaturae, arbitrio ipsius regimini eligantur ex illis, qui officia minoris Cellerariatus, & Prioratus digne gradatim, ut praemittitur, saltem per biennium in quolibet Officio hujusmodi fideliter exercuerint. Utque etiam tempus, quo quilibet Sacerdos Officium Visitatoris minoris exercuerit, computetur, perinde ac si idem Sacerdos per totidem tempus Cellerariatus, vel Prioratus Officium exercuisset. Quare eisdem Generali Congregationi, & Regimini, & Abbatibus,

busque, & Monacis dicti Ordinis, universis, & singulis, in virtute sanctae obedientiae, ut ad id omnino observent, eadem auctoritate praecipimus, atque jubemus.

§.5. Praesentesque literas, & in eis contenta quaecumque nullo umquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis, seu intentionis nostrae, aut alio quovis vitio seu defectu notari, argui, vel impugnari posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, ac suos integros effectus sortiri.

Clausula hujus Bullae praesertiva.

§.6. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, irritumque, & inane, si quid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Clausula sublata.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, Congregationis, Monasteriorum, Regulariumque locorum hujusmodi statutis, usibus, naturis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet, etiam Motu proprio, ac iteratis vicibus, & sub quibuscumque tenoribus, & formis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem Apostolicam concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

§.8. Volumus autem ut harum exemplis, &c.

Fides transcriptorum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 25. Septembris 1585., Pontificatus nostri Anno I.

Dat. P. An. I. 25. Septemb.

XV.

Confirmatio Privilegiorum Collegii Advocatorum, & Procuratorum Provinciae Marchiae, seu eorundem nova concessio.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Dilectis filiis Prioribus, & Collegio Advocatorum, ac Procuratorum Curiae generalis Provinciae nostrae Marchiae.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Fidei constantia, & sincerae devotionis affectus, quem erga Nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobamini, Nos inducunt,

Procedimus.

cunt, ut vestris commoditatibus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus, ac ea, quae vobis propterea concessa reperimus, nostrae approbationis robore confirmamus.

Paulus III. hujus Collegii confirmavit jus conferendi Lauream Doctoratus.

§.1. Nuper siquidem Nobis exponi fecistis, quod alias per sel. rec. Paulum Papam III. Praedecessorem nostrum accepto, quod licet Collegium vestrum ex immemorabili, & eatenus pacifice observata consuetudine, foret, & existeret in possessione seu quasi juris, & facultatis conferendi insignia Doctoratus in utroque jure illorum professoribus, & benemeritis, nihilominus cum propter temporis longinquitatem, ac alias per immemorabilem consuetudinem hujusmodi de privilegio facultatis praedictae docere non valebatis, & ideo pro majori vestra securitate cupiebatis, id vobis per Sedem Apostolicam concedi. Quare eidem Praedecessori humiliter supplicari feceratis, quatenus vobis in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur. Idem Praedecessor hujusmodi supplicationibus inclinatus, vobis, & vestro Collegio praedicto, ut juxta immemorabilem consuetudinem hujusmodi gradus, & insignia Doctoratus personis idoneis, & scientia praeditis gradus ipsos merentibus concedere, eosque ad illos promovere, ac omnibus, & singulis privilegiis, prerogativis, praeminentiis, antelationibus, & gratiis, quibus alia Collegia ad Doctoratus gradus hujusmodi promovendi facultatem habentia utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere, ac eisdem per vestrum Collegium hujusmodi sic pro tempore promotis, quod omnibus, & singulis facultatibus, praeminentiis, exemptionibus, favoribus, & gratiis, quibus alii quicumque per Collegia generalium Studiorum ad gradus ipsos promoti quomodolibet utuntur, & gaudere possunt, uti, & gaudere valerent, concedere possitis, auctoritate Apostolica, de speciali gratia indultit.

Alia privilegia concessit Paulus IV.

§.2. Et deinde pia me: Paulo Papae IV., & Praedecessori nostro pro parte vestra exposito, quod cum plurima, & diversa privilegia, Immunitates, exemptiones, Indulgentiae, libertates, concessionibus, gratiae, & indulta vobis, & Collegio vestro praedicto vestrisque familiis, rebus, & bonis, tam per plura Capitula Constitutionum ipsius Provinciae, dicta Apostolica auctoritate editarum, & praesertim, quod arma quaecumque offendibilia, vel defendibilia per totam Provinciam praedictam, & quaecumque loca Rectoris ipsius Provinciae commissa regimini possitis vos, & vestri familiares praedicti deferre libere, & impune, ac quod omnes, & singuli Curiales ipsam Curiam continue sequentes non valeant ad aliquam aliam Curiam, vel examen invictos trahi in civili, vel in criminali, tam in agendo, quam in defendendo, nisi solum coram praedicto Rectore, & sua, suo-

rumque Judicum Curiae generali, & haberent immunitatem ab oneribus, & muneribus per omnia, sicut illi qui erant de Collegio, nec non lib. 2. cap. 41. sub Rubrica de securitate venientium ad Curiam ipsam, & de gratia asportanda ad eam, longevaque, & laudabiles consuetudines Curiae, & Provinciae praedictarum eatenus inviolabiliter observatas quam alias a re: me: Sixto V., Innocentio VIII., Julio II., nec non praedicto Paulo III. Rom. Pont. similiter Praedecessoribus nostris, tam in genere, quam in specie, & praesertim, etiam inter alia, quod cupientes aggregari in numero Advocatorum, & Procuratorum Curialium, non aliter aggregarentur, nisi juxta novam reformationem praedicti Collegii disputassent; Quodque Cives, & Incolae Civitatis nostrae Maceratae, ac ceteri homines Provinciales non aliter, quam cum consensu dicti Collegii, prout eatenus fieri consueverat, in ipsum Collegium intrare, & in numero aliorum Curialium esse possent, & nonnulla etiam alia concessa, confirmata, & approbata Capitula specificata forent, nihilominus idem Paulus IV. Praedecessor omnia, & singula privilegia, immunitates, & exemptiones, libertates, ac indulgentias, concessionibus, & indulta vobis, & Collegio, vestrisque familiis, ac rebus, & bonis praedictis per supradictos, & forsitan alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros quomodolibet concessa, approbata, & innovata, ac cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & Decretis, tam sub plumbo, quam in forma Brevis literas desuper emanatas, & quae Constitutionum, & consuetudinum praedictarum vigore vobis competebant, quatenus essent in usu, Apostolica auctoritate praedicta, confirmavit, & approbavit, prout in singulorum Praedecessorum eorundem literis desuper confectis, nec non Constitutionibus praedictis plenius continetur.

Collegium ipsum initiat pro confirmatione hujusmodi Privilegiorum.

§.3. Quare pro parte vestra a dilecto filio Camillo Costa dicti Collegii Decano Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, Indulgentiis, concessionibus, Indultis, ac Constitutionibus praedictis pro firmiori illorum substantia robur Apostolica confirmationis adiacere, aliasque vobis in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Concedit Sixtus.

§.4. Nos igitur, qui omnium praesertim Subditorum Nostrorum utilitates, & commoda sincero desideramus affectu, literarum singulorum Praedecessorum, necnon Constitutionum hujusmodi tenores, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinatis, literas singulorum Praedecessorum eorundem, necnon privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, Indulgentias, concessionibus, Indulta, & Constitutiones hujusmodi Apostolica auctoritate praedicta, tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adi-

Exequutores hujusmodi litterarum deputat.

adiicimus, vobisque de novo concedimus & indulgemus.

§.5. Quocirca pro tempore existentibus ejusdem Provinciae Legato, & Vicelegato ac Governatori per presentes committimus, & mandamus, quatenus vobis in praemissis de opportuna defensionis praesidio assistentes, vos literis, necnon privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, Indulgentiis, concessionibus, Indultis, & Constitutionibus, aliisque praemissis juxta eorundem praesentium contentiam, & tenorem pacifice frui, uti, & gaudere faciant, ac permittant.

Derogat contrariis.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Provinciae, & Collegii praedictorum etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis Legato, & Vicelegato, ac Governatori praedictis, necnon quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorumque tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 2. Octob. 1585. An.I.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 2. Oct. 1585. Pontificatus nostri Anno I.

XVI.

Ex Regest. in Secret. brev.

Confirmatio litterarum diversorum Romanorum Pontificum super bono regimine Civitatis Anconitan., & confirmatione Immunitatum, ac Privilegiorum ejusdem Civitatis.

Dilectis filiis Anianis, ac Communitati, & Hominiibus Civitatis nostrae Anconitan.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Meritis vestrae devotionis, qua Nos, & Romanam reveremini Ecclesiam adducimur, ut votis, ac desideris vestris, praesertim ad antiquorum jurium, statutorumque vestrorum, ac concessionum Apostolicarum conservatione, & approbatione spectantibus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

§.1. Exponi itaque Nobis nuper fecistis per dilectos filios Comitem Joannem Baptistam Ferretum J. U. D., & Franciscum Tordinum Oratores vestros ad Nos in hac nostra, meritis licet imparibus ac summi Apostolatus apicem assumptione destinatos, quod dudum se. rec. Pius Papa IV. Praedecessor noster accepto per eum, quod pie me. Paulus Papa IV. Praedecessor noster statuta vestrae Civitatis, quatenus essent honesta, & licita, ac contra Ecclesiasticam libertatem non tenderent, approbaverat, & confirmaverat, & praesertim reintegrationem ad honores, officia, bona, & alia jura per se. rec. Paulum III. vobis faciam, & per Julium etiam III., & Paulum IV. confirmatam; necnon quo caveri assereratis, quod nullus, qui esset de dicta Provincia Marchiae Anconitan. posset eligi, vel assumi in Potestatem, aut Judicem appellationum, vel Militiae locum, aut Notarium dictae Civitatis, & si Potestas, vel Judex praefatus, aut eorum aliquis duceret, vel teneret aliquem Judicem, vel militem socium, vel Notarium, qui esset de dicta Provincia, puniretur, & condemnaretur in centum ducatis pro quolibet ipsorum Judicum, Militum, Sociorum, & Notariorum, & similiter, quod nullus de dicta Provincia esset officialis in dicta Civitate, seu inibi aliquod officium exerceret. Ac ipsius Civitatis Anconitan. Regulatores non essent, neque deberent curare, quod fieret aliqua proposita ad eligendum, seu assumendum dictos officiales, seu eorum aliquem contra formam ipsius statuti sub poena viginti quinque ducatorum auri pro quolibet, & qualibet, vice, & nullus super dicta proposita in vestro consilio arrearere, vel consulere posset, aut aliquis de dictis officialibus assumere, ipse quoque Pius praemissa, necnon omnia, & singula alia statuta, ordinationes, consuetudines, & Reformationes ipsius Civitatis, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus non contraria, ac cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis per litteras Apostolicas desuper in forma Brevis confectas approbavit, & confirmavit: vosque dummodo consuetum esset, quolibet anno quadringentas dumtaxat salmas frumenti, quod in Territorio vestro colligebatur, absque tracta, aut resigna solutione extrahere, & quo velitis per Terram, sive per aquam exportare libere valeatis juxta tenorem litterarum pie me. Sixti Papae IV., & Praedecessoris nostri vobis, ut etiam assereratis, concessarum, & conventionem, quam cum Camera Apostolica in Dohanarum vestrarum conductione habebatis. Et cum pecunia, ex maleficiis dictae Civitatis provenientes pro duabus tertiis partibus ad vos pertinerent, vobisque illa semper applicata fuissent, quod dictae Civitatis Governatores, vel locateneres pro tempore existentes sub reparationis, vel cuiusvis alterius impensa in vestro Palatio facien., aut quovis alio praetextu in dictis duabus maleficiorum partibus nullatenus se intromittere, aut aliquid ex eis percipere

Nonnullae concessionis Romanorum Pontificum favore Civitatis Anconitan.

In esp. de Refor.

(prout

(prout sub talibus praesentationibus sepe factum dicebatur) absque vestro interventu possent, sive deberent, & ut extorsionibus, & fraudibus, quae exinde fieri solebant, obviaretur, quod Barisellatus, aliaque similia dictae Civitatis officia ex quavis causa nequaquam vendi, seu super eis pensio, seu solutio aliqua imponi, seu exigi possent, sive deberent, & pro tempore existentes Governatores, Colonelli, & Castellani dictae Civitatis, illiusque Arcis ratione carnum, Piscium, & aliarum rerum ad vitam necessariarum per eos in dicta Civitate pro tempore emendarum, illudmet solvant, ac solvere debeant, quod pro eis Civis, aut alii Incolae ipsius Civitatis solent, ac etiam pro tempore existentes Praefectus, seu Castellanus Revellini dicti Portus nullatenus impediret, quin Naves, & alia ligna dicto Revellino, aut ejusdem Portus mollo adhererent, neque propterea aliquid exigerent, nisi pro unaquaque Navi lignis onusta, unum lignum tantum, ac similiter, quod Castellanus, seu Praefectus Arcis ejusdem Civitatis ratione transitus per ipsam Civitatem nihil praeter unum lignum pro quolibet salma lignorum petere, seu exigere possent, aut deberent. Item cum oporteret ad conservationem maritimi commercii ad quascumque Naves, & alia navigia Barcas nuncupatas ea Biscotti quantitas ex dicta Civitate exportare posset, quae pro nautarum in illis existentium usu sufficeret. Cumque a certis tunc mensibus citra, a tunc dictae Provinciae Marchiae Thesaurariis quaedam nova impositio trium paulorum, a Governatore dictae Civitatis unius alterius pauli pro quolibet salma ipsius Biscotti facta fuisset, ac plerique, & pauperes praesertim homines conquiri, & lamentari cogere, & Portus exinde infrequentior redderetur.

Idcirco dictus Pius Praedecessor omnia nova vetustalia hujusmodi, contra solitum imposita substulit, revocavit, cassavit, & annullavit. Ita ut nihilominus de cetero eorum occasione solveretur, aut a quopiam exigeretur, & quod solo, & simplici Dohanariorum bullettino, ut antea semper factum esse etiam assereratis, extrahi posset, voluit, & commisit.

Deinde re: me: Pius Papa V. etiam Praedecessor noster accepto, quod bo: me: Guido Ascanius Sanctae Mariae in Via-lata tunc Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis de Sancta Flora nuncupatus Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarius de mandato fe: re: Pauli Papae III. Praedecessoris nostri sibi super hoc, ut assererat, viva vocis oraculo facto, & auctoritate sui Camerariatus officii, ac ex decreto in Camera Apostolica edito vos ad honores, & officia (secretorum tamen excepto) ac mobilia, & immobilia bona, datia, & gabellas, ac omnem alium solitum introitum, quibus ante annum millesimum quingentesimum trigesimum secundum, tam in Civitate Anconae, quam ejus Comitatu gaudebatis, juxta certa expressa Capitula, & inter cetera,

quod vos pro custodia, & aliis expensis Arcis istius Civitatis mille, & ducentorum, & pro Governoribus futuris, qui officium Governoris, & Praetoris ibi exercerent, & eorum familia sexcentos, & pro uno Judice appellationum in civilibus per vos eligendo, & per Apostolicum Breve confirmando, qui Statuta dictae Civitatis in omnem casum observare tenerentur, ac uno Notario, & uno executore per ipsum Judicem teneo. ducentos, & quinquaginta, & pro uno Barisello cum octo famulis ducentos, nec non pro Scribanis, & Guardianis Portarum, & Portellarum, centum quinquaginta ducatos ad rationem decem juliorum pro quolibet mense eorum ratam solvere, & ulterius quolibet anno trium milium ducatorum similibus summam in fortificationem, & reparationem murorum, & aliorum necessariorum dictae Civitatis (prout per ipsum Praedecessorem, & Successores suos ordinaretur) exponere deberetis, per ejus literas reintegraverat, idem Praedecessor ad preces vestras inter alia reintegrationem hujusmodi, ac prout illam concernebant, omnia, & singula in dictis literis contenta, & inde secuta quaecumque per suas literas approbavit. Et pro potiori cautela vos ad honores, officia, bona, & jura praedicta modo, & forma, ac prout per ipsum Guidonem Ascanium Cardinalem, & Camerarium reintegrati fueratis, de novo plenarie etiam reintegravit, & reintegratos esse decrevit: Dicitur autem Paulus IV. Praedecessor noster accepto, quod re: me: Julius Papa III. similiter Praedecessor noster postquam praefata omnia per suas literas in forma Brevis confirmaverat, pecunias per vos, ut praefertur, solven., & exponen. monti Julio in eadem Civitate per ipsum Julium Praedecessorem erecto, etiam perpetuo applicaverat, & ne dicta Civitas ob defectum ipsarum pecuniarum detrimentum pateretur, pro solutionibus per vos, ut praemittitur, facien. nonnullas pecuniarum summas ad Cameram Apostolicam spectan., in locum dictarum pecuniarum monti Julio applicatarum concesserat, & assignaverat, idem Paulus IV. Praedecessor ad similes preces reintegrationem, decretum, concessionem, mandatum, inhibitionem Pauli, ac confirmationem Julii Praedecessor hujusmodi, ac prout illa concernebant, omnia, & singula in eorum literis contenta, & inde secuta quaecumq., necnon quatenus essent licita, & honesta, & contra libertatem Ecclesiasticam non tenderent, Statuta ipsius Civitatis, privilegia, indulta, ac litteras Apostolicas illi, & vobis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros eatenus concessa, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, idem Paulus IV. Praedecessor haberi voluit pro expressis, per suas literas ex certa scientia approbavit, & confirmavit, ac illis plenum, & perpetuum firmitatis robur adiecit, supplens omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, ac summas pecuniarum

vo-